

DeLaval Koerant

Voorjaar 2017

Volg DeLaval Benelux
ook op Facebook
en Twitter

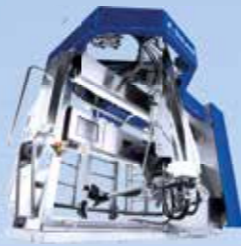
DeLaval - natuurlijk meer melken

Aandacht voor de
koe en hoe moet het
nu verder?

Het belang van goede
uier- en
klauwgezondheid

Bedrijfsreportages
- wat zeggen onze
klanten?

Ook graag weiden i.c.m. VMS? Laat het ons weten

Al onze HMA (Herd Management Automatisering) adviseurs zijn uitgebreid getraind in de voorbereiding op het nieuwe weidegangseizoen.

Onze adviseurs zijn onlangs begonnen binnen hun eigen dealergebied gebruikersbijeenkomsten te organiseren.

Via:

www.delaval.nl/vmsenweidegang
kunt u ons laten weten of u interesse heeft in een van deze bijeenkomsten. Wij nemen dan z.s.m. contact met u op om de mogelijkheden te bespreken.

Aandacht voor de koe!

Is er ooit meer aandacht voor de koe en aanverwante zaken geweest? Het gaat over teveel koeien, over fosfaatregulering, over stopperspremies, over landbouw duurzamer maken, over melkprijsontwikkeling, over bedrijfsovername, over wel of geen jongvee zelf aanhouden, over dierwelzijn, over weidegang en wat al niet meer. Diverse reportages en video's hebben mij bereikt van vrolijk dansende koeien die de wei in gaan. In sommige gevallen gadeslagen door honderden burgers als toeschouwers bij het schouwspel.

Deze toeschouwers realiseren zich vaak niet dat een liter melk in de supermarkt minder kost dan een liter mineraalwater en zijn zich niet bewust van de verhouding kosten en opbrengsten voor de melkveehouder. De boer en zijn familie werken lange dagen om het bedrijf rond te zetten. Nu moet dezelfde veehouder als ondernemer de rem op zijn bedrijfsvoering zien te managen. De inschrijving voor de stoppersregeling had snel de limiet bereikt. Respect voor de veehouder en zijn gezin die deze moeilijke keuze maken.

Hoe moet het verder?

Hoe moet het verder met de veehouders die toekomst zien in hun agrarisch ondernemerschap? Het gros zal, afhankelijk van de individuele situatie, het bedrijf verder zetten met minder koeien of verder moeten investeren in groei. Groei? Groei niet alleen in kwantiteit, maar ook met name in kwaliteit. In KWALITEIT met hoofdletters, de productiviteit zal omhoog moeten. **Natuurlijk meer melken, in een nieuwe dimensie.**

Met AANDACHT voor de KOE. De koe die zeker een lactatie langer mee moet gaan. Die minstens 1.000 liter meer melk per lactatie gaat leveren. Die als kalf de juiste en gezonde groeisput heeft gemaakt om het liefst ruim binnen het tweede levensjaar weer een volgende generatie melkkoe te leveren.

De huidige techniek biedt de mogelijkheden. Sensoren die ingezet worden om data te verzamelen en slimme software die deze data omzet in informatie en aanbevelen acties die u helpen het financiële bedrijfsrendement te vergroten en de diergezondheid te verbeteren met behoud van het dierenwelzijn. Problemen op het vlak van vruchtbaarheid, uiergezondheid (mastitis) en klauwgezondheid zijn met stip de grootste uitdaging en kostenpost op ieder bedrijf.

De kritische consument zal blijven verlangen dat melkveehouders in de toekomst minder milieubelastend zal zijn en dat hun voedsel op een verantwoorde manier wordt geproduceerd en volledig traceerbaar is.

Onderzoeks- en kennisinstellingen zullen nieuwe inzichten verschaffen en op basis van deze data verder kennis leveren, om uiteindelijk uw bedrijfsvoering efficiënter te maken.

Meer dan 130 jaar ervaring

DeLaval heeft meer dan 130 jaar ervaring in het melken van koeien. De opgedane ervaring samen met eigen aanvullend onderzoek heeft ervoor gezorgd dat DeLaval onbetwist wereldmarktleider is op melkwinnings- en automatiseringsvlak en meer dan welk ander bedrijf dan ook innovatieve, in de praktijk toepasbare oplossingen biedt.

Automatisering in zowel conventionele als automatische melksystemen, zoals VMS (VrijwilligMelkSysteem), OCC (Online Celgetalmeter), Herd Navigator, BCS (Bodyconditionscore-systeem) en DelPro, maar ook innovatieve oplossingen voor optimalisatie van uw bedrijfsinrichting zoals de innovatieve LED-verlichtingsystemen, het vijfstappenplan voor klauwgezondheid en niet te vergeten de service van onze HMA (Herd Management Automatisering) adviseurs.

AANDACHT voor de KOE, aandacht voor u en uw collega's. In deze Koerant wederom veel informatie, achtergronden en mogelijkheden die wij u bieden om uw bedrijf op een verantwoorde en plezierige manier te runnen, nu en in de toekomst.

Bekijk ook op het Youtube kanaal van DeLaval Steenwijk hoe uw collega's het werken met DeLaval systemen ervaren.

We hebben nog plaatsen vrij in onze galerij. Staat u er de volgende keer in?

Wij staan in de startblokken om u verder te informeren over de mogelijkheden.

AANDACHT voor de KOE en AANDACHT voor uw stappen op weg naar Natuurlijk meer melken 2.0

Veel leesplezier gewenst!

DeLaval - natuurlijk meer melken

Geert-Jacob van Dijk
Directeur DeLaval Benelux

Hoe ziet het vijfstappenplan eruit?

- 1 Externe hygiënemaatregelen om de ziekte buiten het bedrijf te houden
- 2 Interne hygiënemaatregelen om de infectiedruk bij de runderen te minimaliseren
- 3 Frequente klauwontsmetting om nieuwe gevallen te beperken
- 4 Klauwbekappen voor vroegtijdig opsporen, vastleggen en behandelen van klinische gevallen
- 5 Definiëren en opvolgen van klauwgezondheidsdoelstellingen*

*Van toepassing voor jongvee, droge koeien en melkgevende dieren

Voor meer informatie kijk op: www.gddiergezondheid.nl/vijfstappenplan
www.delaval.nl/vijfstappenplan

Klauwdesinfectie

Eerst reinigen, dan desinfecteren

Mest en vuil op de klauw moeten eerst verwijderd worden. Gebeurt dit niet dan zal het desinfectiemiddel geneutraliseerd worden en gaat de effectiviteit verloren. Na een goede reiniging zal het desinfectiemiddel de aandoening beter kunnen desinfecteren.

Keuze desinfectiemiddel

Het klauwdesinfectiemiddel moet bewezen effectief zijn, zowel in labtesten als in praktijktesten. Daarnaast is ook veiligheid belangrijk, formaline staat bijvoorbeeld bekend als kankerverwekkend. Het gebruik van kopersulfaat in voetbaden is verboden voor o.a. grasland en is schadelijk voor het land. Klauwdesinfectiemiddel moet tijdig verversd worden, gemiddeld na circa 200 koepassages, zie labelinstructies. Het is belangrijk dat het gebruikte voetbadmiddel voldoende werkzaam blijft, ook bij vervuiling door mest.

DeLaval 4Hooves™

Voor een optimaal effect heeft DeLaval het middel 4Hooves ontwikkeld. Het bevat een mix van zuren, zepen en quarternaire ammoniumverbindingen van de 5^e generatie. Dit zorgt voor maximaal doordringen in de huid en goede desinfectie. Het is niet temperatuurgevoelig en daarnaast blijft het effectief bij vervuiling door mest. Het middel is veilig in gebruik voor koe, melker en het milieu. Uitgevoerd in o.a. veldproeven blijkt het net zo effectief als formaline of kopersulfaat. Door de zeer geconcentreerde formulering blijven de gebruikskosten acceptabel.

Automatische klauwreiniging VMS melkrobot

Optimale klauwgezondheid is ook bij gebruik van een VMS melkrobot van groot belang. Het is nu mogelijk om op VMS model 2007 en nieuwer een optie klauwreiniging toe te passen. De laatste versie DelPro is een vereiste om dit te kunnen activeren.

De klauwreiniging van de VMS vindt plaats op het moment dat alle melkbekers zijn aangesloten.

Wist u dat ...
... formaline al kankerverwekkend is voordat u het kunt ruiken?

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (NL)

De ziekte van Mortellaro is een besmettelijke bacteriële huidinfectie (dermatitis) die via de mest gemakkelijk over gaat van geïnfecteerd naar gevoelige dieren, in veel gevallen vaarzen. En juist door een continue aanvoer van deze 'naïeve' vaarzen, wordt een infectie in een koppel gemakkelijk onderhouden.

Op initiatief van DeLaval is in een bijeenkomst met klauwgezondheidsexperts (zie apart kader auteurs) een vijfstappenplan geformuleerd dat een veehouder zich eigen kan maken, om de kans op nieuwe besmettingen van gevoelige vaarzen en verse koeien te beperken. Als de veehouder naar het vijfstappenplan handelt, worden de risico's voor infectieuze klauwproblemen steeds kleiner.

Bacteriegroei

Bacteriën overleven langer in een vochtige, warme omgeving. De kans op een besmetting wordt dus kleiner als de roosters schoon en droog zijn en de stal goed geventileerd is (temperatuur < 18°C), waarbij alle koeien kunnen liggen en niet met de achterpoten (in de mest) op de roosters staan. De bacteriegroei op schoone klauwhoorn en een schone huid is geringer dan op klauwen en huid met aangekoekte mest (vochtig, warm en alle nutriënten voorradig). Ontsmetten van vuile voorwerpen, dus ook klauwen, heeft geen zin. Bij gebruik van desinfectantia kiest men bij voorkeur een product met een bewezen effectiviteit, dat gebruikt wordt in de juiste concentraties en met de geadviseerde inwerkingsduur. Opvang op schone roosters is daarbij belangrijk.

Een 'verwaarloosde' groep

Droge koeien en vaarzen zijn, als het om aandacht voor klauwontsmetting gaat, op veel bedrijven een 'verwaarloosde' groep, terwijl juist deze koeien binnen afzienbare tijd voor de veehouder goed moeten gaan produceren, op gezonde klauwen. Dus ook hier aandacht voor: de bezetting, hygiëne van de roosters en het ontsmetten van klauwen, bijvoorbeeld met de rugspuit.

AMS en gezonde klauwen

Veel veehouders weten dat toepassing van een voetbad bij een AMS remmend op het bezoek AMS kan werken en dat is ongewenst. Er wordt nagedacht over alternatieven. Daarbij kun je denken aan het ontsmetten van klauwen aan het voerhek, met de rugspuit en dan zonder formaline. De nieuwe middelen moeten een aantal malen per week worden toegepast.

Veehouders met een AMS weten hoe belangrijk gezonde klauwen zijn. Het is belangrijk dat zij een consequente strategie hanteren en de koeien aan een voerhek vastzetten of koeien met schone klauwen bijvoorbeeld twee weken twee keer per week door een af te sluiten bak buiten de stal geleiden en opvangen op schone roosters.

Dr. Menno Holzhauer
Specialist rundergezondheid bij GD

Resultaat motiveert

Het werkt motiverend voor zowel de veehouder als de individuele medewerker om resultaat te zien van het werk dat klauwverzorging met zich meebrengt. Een goede en objectieve registratie door de klauwverzorger draagt daar enorm aan bij. Alleen de waarneming vergelijken met de vorige keer is bij onderzoek onvoldoende betrouwbaar gebleken. Registratie motiveert ook om realistische doelen te stellen. Tenslotte kan aandacht voor de klauwen bij de fokkerij een bijdrage leveren aan gezonde klauwen.

Klauw van een rund met stinkpootkloven (na bekappen).
Duidelijke aanwijzing voor grote dermatitislaesie aan het einde van de tussenklauwspleet op de overgang huid-hoorn.

Auteurs vijfstappenplan:

- Bergsten, Christer Departement Biosystems en Technologie, Zweedse Universiteit van Agriculturele Wetenschappen, SLU
- Blowey, Roger, Gloucester, Verenigd Koninkrijk
- Capion, Nynne, Universiteit van Kopenhagen, Denemarken
- Fiedler, Andrea, Klauwgezondheidspraktijk, München, Duitsland
- Geldhof, Julie, DeLaval, België
- Holzhauer, Menno, GD, Deventer
- Kloosterman, Piet, Dairy Training Centre, Leeuwarden
- Relun, Anne, Universiteit Nantes, Frankrijk

Ondersteuning van Tom Hemling, Verenigde Staten en DeLaval

De gebroeders Jurjen en Rinze Wassenaar waren in 2009 een van de eerste referentiebedrijven van DeLaval voor Herd Navigator in hun 2x14 Blue Diamond Rapid Exit melkstal. Nu 8 jaar later vertrouwen ze nog steeds dagelijks op de managementinformatie en acties die het systeem hun voorstelt. In 8 jaar tijd is er wel het een en ander veranderd. Zo zijn er meerdere updates aan het systeem gedaan en is ook de software verbeterd.

Op de diverse meetgebieden van Herd Navigator heeft het bedrijf forse resultaten geboekt

"In de eerste jaren hebben we ons vooral gefocust op vruchtbaarheid en slepende melkziekte. Op het gebied van slepende melkziekte hebben we aanpassingen gedaan aan rantsoenen en droogstandsmanagement, die geresulteerd hebben in minder zieke dieren, lagere dierenartskosten en een hogere melkproductie", laten de broers Wassenaar ons weten.

Ook op het gebied van vruchtbaarheid is een flinke rendementsverbetering gerealiseerd

"Het vervangingspercentage is in de eerste jaren gedaald van 30% naar 15%. Hiermee hebben we praktisch gezien de Herd Navigator in 2 jaar tijd terugverdiend op de post 'omzet en aanwas'. Dat we in de bedrijfsvergelijking van de vruchtbaarheidsstudieclub van SEMEX altijd bovenaan staan, is ook de verdienste van Herd Navigator."

Gemak

Jurjen en Rinze prijzen daarnaast ook het gemak van het werken met het systeem. "2 x daags na het melken kijken we of het systeem een nieuwe cassette met sticks nodig heeft. Verder kijken we 2 x daags na het melken op de attentielijsten en zien we de acties die moeten gebeuren met de attentiekoeien."

Melkcontrole is men blijven doen om de informatie van het snelzicht met BSK, gehalten en bijbehorende data toch te hebben. "Het blijft ondanks het accuraat meten van LDH voor uiergezondheid volgens ons toch nog interessant om het celgetal te weten, om zo nog meer data te kunnen combineren."

Rinze (li.) en Jurjen (re.) Wassenaar, Menaldum

Nieuwste DelPro software

Gebr. Wassenaar is daarnaast ook testbedrijf voor DeLaval voor de nieuwste DelPro software. "We lopen wat dat betreft steeds voorop en kunnen ook meeprofiteren van nieuwe functionaliteiten zoals het aanvragen van extra metingen." Ook op het gebied van vruchtbaarheidsmanagement zijn er veel stappen gezet met overzichtelijke kuddegrafieken en bijvoorbeeld ook de Amerikaanse vruchtbaarheidskengetallen.

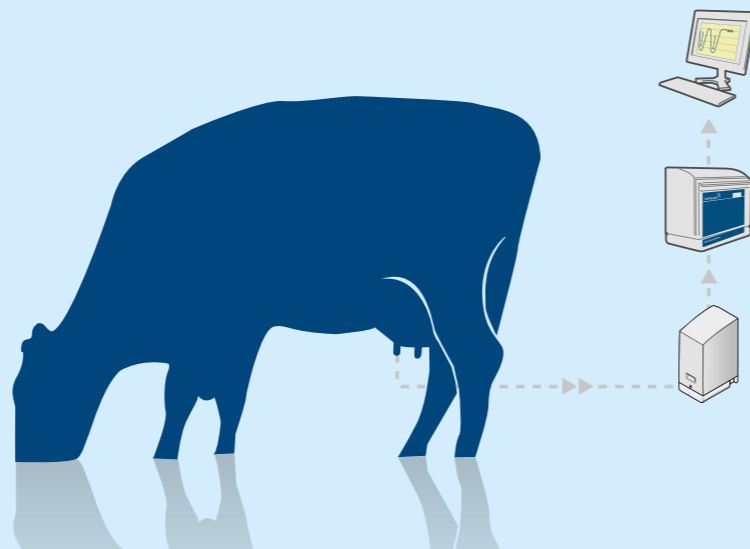
Herd Navigator van DeLaval is een geavanceerde managementtool die als het ware door de veestapel 'navigeert' en koeien ontdekt die speciale aandacht nodig hebben

Hoe werkt Herd Navigator?

Terwijl de koeien gemolken worden, worden er automatisch melkmonsters genomen op de melkpunten en naar het analyse-instrument gestuurd. Herd Navigator verbruikt sticks voor de daadwerkelijke analyse.

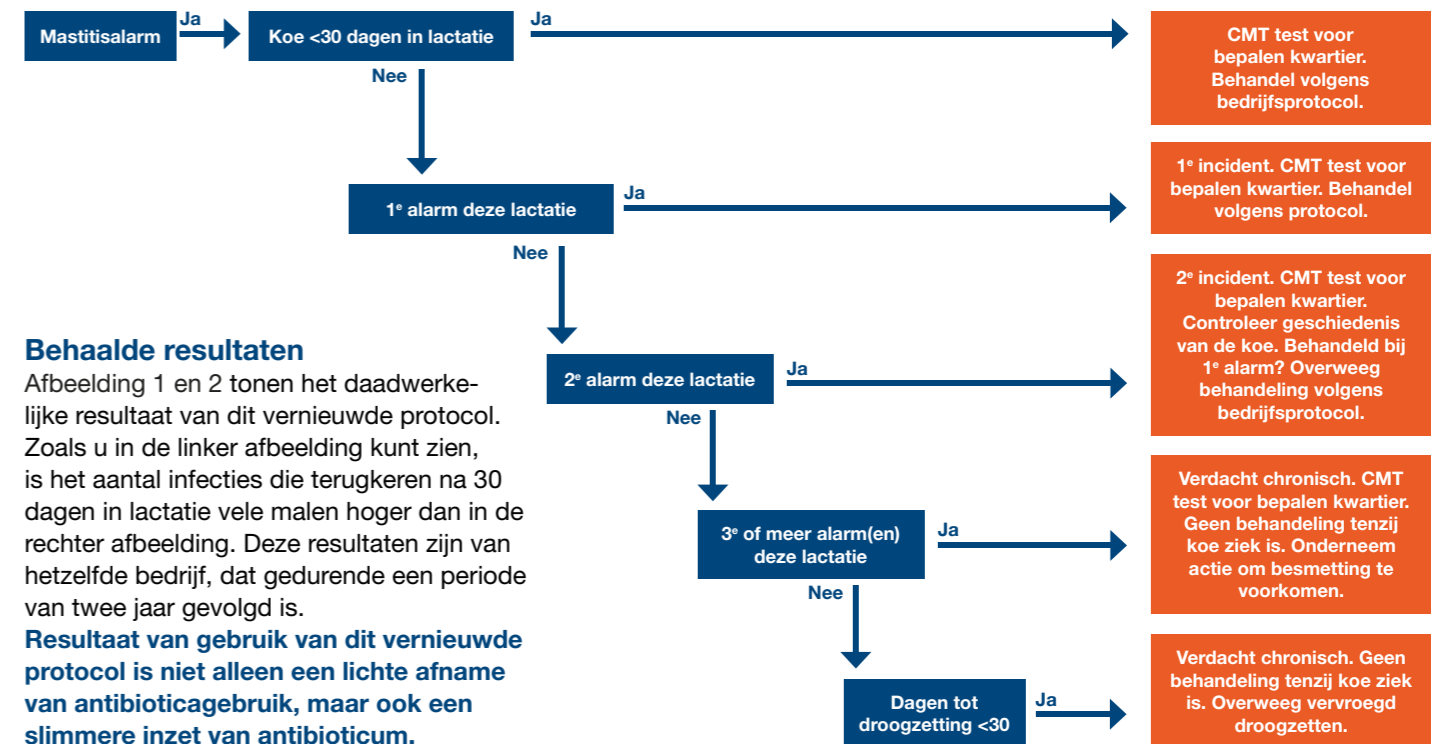
Herd Navigator selecteert zelfstandig de koeien waarvan een monster genomen moet worden, bij welke melkbeurt en voor welke parameter.

De resultaten worden verwerkt in het managementsysteem op de PC. Zo worden vroege attenties verkregen.

Herd Navigator is meer dan een sensor. Het is een volautomatisch laboratorium dat per geselecteerde koe een melkmonster analyseert en, veel belangrijker, daarbij een actie voorstelt. U krijgt geen lijsten met meetgegevens, maar alleen de attentiekoeien die uw aandacht nodig hebben om gezond te blijven. En dat geeft forse verbeteringen in de technische kengetallen. Maar is dat ook altijd zo? Wij geven u hiervan graag een voorbeeld, aan de hand van het thema uiergezondheid.

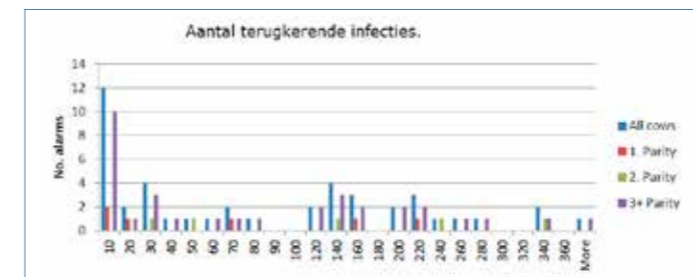
In onderstaande afbeelding ziet u een voorbeeld van een Herd Navigator behandelprotocol, waarbij de focus ligt op behandeling binnen de eerste 30 dagen van lactatie. Indien een koe langer in lactatie is, ziet u dat afhankelijk van het aantal alarmen de behandeladviezen kunnen verschillen. De reactie van veehouders is dat het behandelen binnen de eerste 30 dagen van lactatie gevoelsmatig erg snel is.

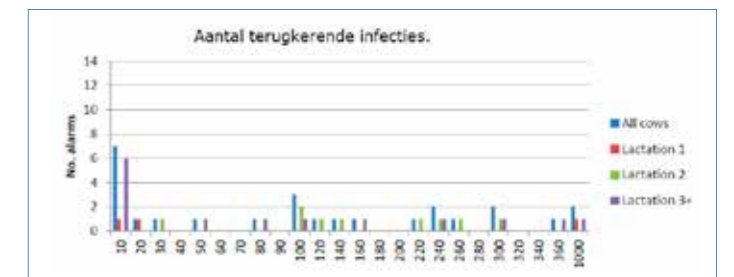
Behaalde resultaten

Afbeelding 1 en 2 tonen het daadwerkelijke resultaat van dit vernieuwde protocol. Zoals u in de linker afbeelding kunt zien, is het aantal infecties die terugkeren na 30 dagen in lactatie vele malen hoger dan in de rechter afbeelding. Deze resultaten zijn van hetzelfde bedrijf, dat gedurende een periode van twee jaar gevolgd is.

Resultaat van gebruik van dit vernieuwde protocol is niet alleen een lichte afname van antibioticagebruik, maar ook een slimmere inzet van antibioticum.

Afbeelding 1: het aantal terugkerende infecties bij aanvang gebruik Herd Navigator

Afbeelding 2: het aantal terugkerende infecties na 2 jaar gebruik van Herd Navigator

DeLaval 100% eigenaar Lattec

Sinds 1 februari jl. is DeLaval eigenaar van Lattec I/S. In 2001 is het bedrijf Lattec I/S opgericht, voortkomend uit een joint venture tussen DeLaval & FOSS Analytical A/S. Doelstelling was om een on-farm managementsysteem te ontwikkelen, ook wel bekend als DeLaval Herd Navigator™.

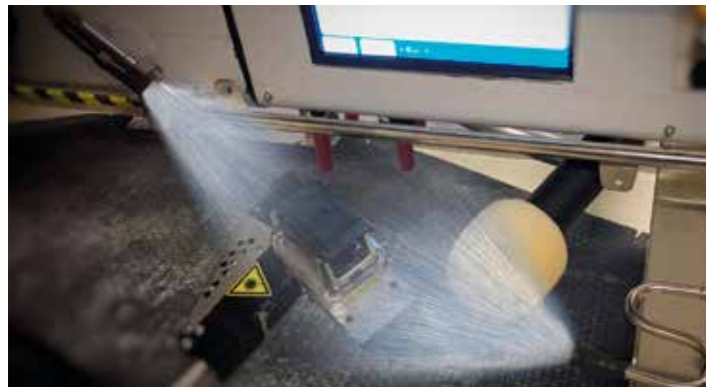
Hugo Lamot, Solution Manager Herd Management bij DeLaval: "Doel van deze overname is om de technologische ontwikkelingen omtrent Herd Navigator™ nauwlettender op te volgen en om hier meer rechtstreekse invloed op uit te oefenen. Dit is in het belang van onze klanten, die streven naar betere technische kengetallen en verbeterd bedrijfsrendement."

[Meer over de ervaringen met en resultaten van Herd Navigator op pagina 6 en 7.](#)

Automatisch reinigen robotarm inclusief camera

Goed zicht is essentieel om goed te kunnen aansluiten. De VMS melkrobot kan vanaf nu ook worden uitgerust met automatische reiniging van de robotarm inclusief camera.

Dit heeft voor zowel de reinheid als het zicht van de robot een positief effect, zonder dat het u extra tijd kost. De optie is toe te passen op VMS 2007 en nieuwer met de laatste versie DelPro software.

Themabijeenkomst VMS en weidegang

Tijdens deze landelijke bijeenkomst worden klanten bijgepraat over hoe melkveehouders succesvol VMS kunnen combineren met weidegang. De Herd Management Automatisering adviseur van de DeLaval dealer heeft hiervoor een training gevolgd van Bert Philipsen, de trekker van het project "Robot en Weiden" van Wageningen UR.

Er zijn veel individuele invloedsfactoren hoe weidegang op een bedrijf te organiseren. De 5 weideconcepten van de stichting weidegang geven hierin een goede richtlijn voor melkveehouders om zich te spiegelen aan een situatie/concept. De hoeveelheid beweidbare hectares, het aantal koeien per hectare en de drogestofopname van vers gras zijn allemaal variabelen waar individueel rekening mee moet worden gehouden.

Een weidecoach van Stichting Weidegang praat de deelnemers bij over deze concepten met bijbehorende beweidingstrategie. De HMA-adviseur geeft praktijkvoorbeelden van opstellingen en instellingen van smartgates, evenals succesfactoren van goed presterende bedrijven.

Er wordt veel gediscussieerd en de deelnemers zijn met nieuwe inzichten naar huis gegaan. Wij kijken zeer positief terug op deze eerste bijeenkomsten.

Themabijeenkomst VMS en weidegang - georganiseerd door dealer Melktechniek Oost, Mariënborg (NL)

Hamra Red speendesinfectie

Een sterk speenverzorgend middel door het hoge gehalte aan verzorgende bestanddelen en huidvriendelijke pH.

Desinfecteert de speen op basis van chloorhexidine. Hamra Red geeft een goed spraybeeld en is geschikt voor (automatisch) sprayen, maar kan ook gedipt worden.

Krachtvoerstation OFP met mechanisch afsluithek

Melkkoeien, vooral in de lage landen, zullen de komende tijd meer dan ooit heel efficiënt met voer moeten omgaan. DeLaval krachtvoerstations met het bekende spaarsysteem zijn al jaren een betrouwbare oplossing daarvoor. Eind vorig jaar heeft DeLaval een eenvoudig maar slim mechanisch hek op de markt gebracht.

We krijgen nu de praktijkervaringen binnen van de eerste maanden gebruik bij melkveehouders die dit afsluithek hebben aangeschaft.

Enkele reacties:

"Mijn koeien staan zeer rustig in het station, ook de minder dominante."

"Ik zie veel minder achteruier-bloedinkjes door koeien die andere uit het station stoten."

"Ik merk dat er minder opgespaard restvoer wordt overgedragen naar de volgende periode."

"Een investering die zich snel terugbetaalt!"

Nieuwe telg DelPro familie

In navolging op DelPro voor VMS en CMS introduceren wij een volgende telg in de DelPro familie: DelPro Feed. Hiermee hebben wij een instapmodel van DelPro gecreëerd dat o.a. geschikt is voor het gebruik in combinatie met krachtvoerstations op uw bedrijf.

Functies DelPro Feed

- Dierkaart om de volledige dieradministratie te kunnen invoeren zoals tochten, inseminaties, afkalvingen en ziektes en behandelingen
- Attentielijsten ten behoeve van dieradministratie
- De module voeren met daarin de mogelijkheid voor verschillende rantsoenen en voertabellen
- De mogelijkheid voor koppelen door middel van de ISO koppeling
- De mogelijkheid om te koppelen met DelPro Xtra

DelPro Feed kan in een later stadium worden uitgebreid tot een volwaardige DelPro versie

Het succes van DeLaval LED-lampen CL6000 en CL9000

Met onze LED verlichting zijn we duidelijk onderscheidend en dat wordt (h)erkend. Inmiddels lopen er al meer dan 7.000 koeien in het licht van onze nieuwe LED armaturen.

En dat zullen er nog meer worden, want meer en meer veehouders realiseren zich dat niet alleen de hoeveelheid, maar juist ook de kleur belangrijk is bij stalverlichting. Door ook overdag licht aan te bieden als het noodzakelijk is, blijven de koeien constant gestimuleerd en zullen ze geen verval in productie of activiteit vertonen.

Dit heeft positieve gevolgen op de melkgift en op de vruchtbaarheid. Door zo in te spelen op de behoeftes van de koe, bieden we ook het beste voor de veehouder, namelijk uitstekend werklicht, energiezuinig stimulerend licht voor de koe en een slimme besturing.

Als bacteriën de uier binnendringen en infecteren komt het immuunsysteem in actie. De witte bloedcellen zullen de binnengedrongen bacteriën gaan bestrijden. Tijdens deze actie zullen de melkvormende cellen beschadigen met melkproductiedaling als gevolg. Dit proces heeft ook een negatieve invloed op caseïne, melkvet en lactose in de melk. Daarnaast heeft melk met een hoog celgetal ook een negatieve invloed op de houdbaarheid van de melk. Voor u als veehouder geeft dit ook kosten voor behandeling van de infectie en minder werkvreugde. Tijdens het melken kunt u grote invloed uitoefenen op de risico's van infectie.

Celgetal klasse	1 ^e lactatie		2 ^e lactatie	
	Melkgift (kg)	Vershil (%)	Melkgift (kg)	Vershil (%)
<50.000	8.700	0	10.447	0
51-100	8,472	-2,6%	9.991	-4,4%
101-200	8,422	-3,2%	9.820	-6,6%
201 - 400	8,392	-3,5%	9.716	-7,0%
401 - 800	8,378	-3,7%	9.455	-9,5%
>800	n.a.	n.a.	9.062	-13,3%

Celgetalimpact op 305 dagen productie

Bron: Jahnke, 2004, 18.702 koeien

Voorbehandeling

Bacteriën die tijdens het voorbehandelen niet worden verwijderd, verhogen de kans op besmetting tijdens het melkproces. De voorbehandeling is daarom niet alleen belangrijk voor stimulatie en vroegtijdig opsporen van uierontsteking. Een effectieve voorbehandeling vermindert de bacteriedruk op de speen aanzienlijk. Dit kan bijvoorbeeld met vochtige uierdoekjes of een voorschuummiddel in combinatie met papier. Uiteraard moeten de spenen na het voorbehandelen droog zijn om overmatige speenbelasting te voorkomen.

Speendesinfectie

Uit onderzoek blijkt dat speendesinfectie een van de meest kosteneffectieve maatregelen is om mastitis te voorkomen. Dit varieert tussen de 50-85% mastitisreductie ten opzichte van niet dippen of sprayen. Het belangrijkste kenmerk van een speendip of -spray is de desinfectiewerking. Hoe sneller de bacteriën afgedood worden, des te effectiever. Jodium wordt hiervoor veel toegepast, het werkt snel en effectief. De bacteriën worden gedood in een oxidatie(verbrandings)proces. Hiermee heeft jodium een breed werkingspectrum tegen bacteriën, virussen en sporen en is er geen kans op resistentie. Jodiumoplossingen hebben van nature vaak een lage pH waardoor de speenhuid schraal wordt. Dit wordt gecompenseerd door speenverzachtende bestanddelen. Speendesinfectie is een preventieve maatregel en moet consequent en secuur worden uitgevoerd voor maximaal resultaat.

Speenconditie

Een goede speenconditie zorgt voor natuurlijke afweer. Speendesinfectiemiddelen bevatten daarom verzorgende bestanddelen om de huid in conditie te houden. Belangrijk hierbij is het vochtregulerend vermogen. Dit bepaalt de vochtbalans van de speenhuid waardoor celwanden in optimale conditie blijven. Glycerine is hierbij het meest effectieve bestanddeel, het werkt snel en zorgt voor een natuurlijke vochtregulatie.

Compleet programma aan dip- en spraymiddelen

DeLaval heeft een breed assortiment aan dip- en spraymiddelen, om uw koeien op weg te helpen naar een goede uier- en speengezondheid. Deze zijn effectiever dankzij een aantal unieke patenten. I-tech technologie zorgt voor betere en langdurige desinfectie door middel van een uniek stabiel en hoog gehalte aan vrij jodium. ACT technologie resulteert in een betere speenconditie dankzij een huidneutrale formulering en beter doordringen in de speenhuid. Barrier technologie creëert een flexibele en wasachtige film voor langdurige bescherming terwijl de huid blijft ademen. Daarnaast zijn er producten met bijvoorbeeld een meer speenverzorgende werking voor als de spenen droog of gebarsten zijn, zoals Hamra Red. Kortom, er is altijd een passende oplossing voor uw bedrijfssituatie.

De melkinstallatie is het pulserende hart van uw bedrijf. Een melksysteem dat zorgvuldig is samengesteld, juist is aangelegd, juist is afgesteld en dat goed en regelmatig wordt onderhouden legt de basis voor een goede uiergezondheid. Zowel bij aanschaf, installatie als onderhoud staat onze gehele vak-kundige organisatie tot uw beschikking. Of het nu gaat om een nieuwbouwproject, renovatie van de bestaande melkstal, regulier onderhoud of het oplossen van een melktechnisch probleem, wij helpen u graag verder en adviseren u graag bij het maken van de juiste keuzes. Een sprekend voorbeeld hiervan leest u in het artikel hieronder waarin Hugo Boswinkel (servicemonteur bij DeLaval dealer Melktechniek Oost in Mariënborg) en Henk en Ine Kiewik gezamenlijk belangrijke verbeteringen hebben weten te realiseren in de uiergezondheid op hun bedrijf in Enschede.

Het bedrijf van de familie Kiewik "De Rökker" bestaat uit een melkveehouderij met ongeveer 50 melkkoeien, een zorgboerderij en een landschapsboerderij. Vijf dagen in de week komen er een 10-tal zogenaamde "hulpboeren" die helpen bij verschillende werkzaamheden. Daarnaast is Henk actief als voormelker en neemt hij melkpraktijkexamens af. Hij bezoekt daardoor regelmatig collega veehouders tijdens het melken. Door deze bezoeken realiseerde Henk zich dat zijn koeien tijdens het melken vaak onrustig waren en overwoog hij al langere tijd om een natte meting uit te voeren. Hij kwam hierover in gesprek met Hugo, zijn servicemonteur.

"Ik had net een training bij DeLaval gevolgd over natte metingen", legt Hugo uit. "Ik kwam hierover aan de praat met Henk en we spraken af om een natte meting uit te voeren. Met behulp van het VPR200 doormetapparaat kunnen we tijdens het melken zowel het kopvacuüm, als het vacuüm onder de speen vastleggen, waardoor je juist je handen vrij hebt om het melkproces in al zijn facetten te observeren."

"Verschillende zaken vielen op. Zo werkte de slanggeleiding niet optimaal, waardoor het melkstel niet goed gepositioneerd werd en koeien niet vierkant uitmolken. Ook bleek dat bij vlot melkende koeien het vacuüm onder de speen te ver daalde. In combinatie met het verouderde zware Manus melkstel leidde dit vaak tot luchtzuigen. Tenslotte was de blindmelktijd vrij lang en teveel koeien hadden rafelige spenen. Ik heb geadviseerd deze zaken aan te pakken."

Henk vult aan: "In het bezoek kregen we het over de verschillen in klauwen en Hugo stelde voor om een Harmony melkstel, voorzien van Clover tepelvoering, op proef achter te laten."

"Vanaf het moment dat ik er mee werkte was ik meteen al over de streep; het melkstel hing veel mooier onder het uier, het luchtzuigen was verholpen en het lage gewicht van het melkstel was mooi meegenomen. Twee weken later heb ik besloten ook de andere 9 melkpunten uit te rusten met het Harmony melkstel, Clover tepelvoeringen en andere slanggeleiders. Ook is de afnamelimiet en het bedrijfsvacuüm verhoogd."

Nu bijna een jaar later melken ze naar volle tevredenheid. "De koeien staan veel rustiger en de speenconditie en de uiergezondheid zijn verbeterd. Onlangs hadden we een bedrijfsbezoek van de dierenarts en concludeerden we dat het aantal mastitisgevallen het afgelopen jaar gehalveerd zijn. Ook het celgetal is gehalveerd, regelmatig komen we nu onder de 100.000 cellen. Maar de grote winst zit hem in het plezierige, probleemloze melken."

"Daarom", zo rondt Henk af, "is het zeker aan te bevelen om het melken eens door een ander te laten observeren. Op den duur word je toch een beetje bedrijfsblind."

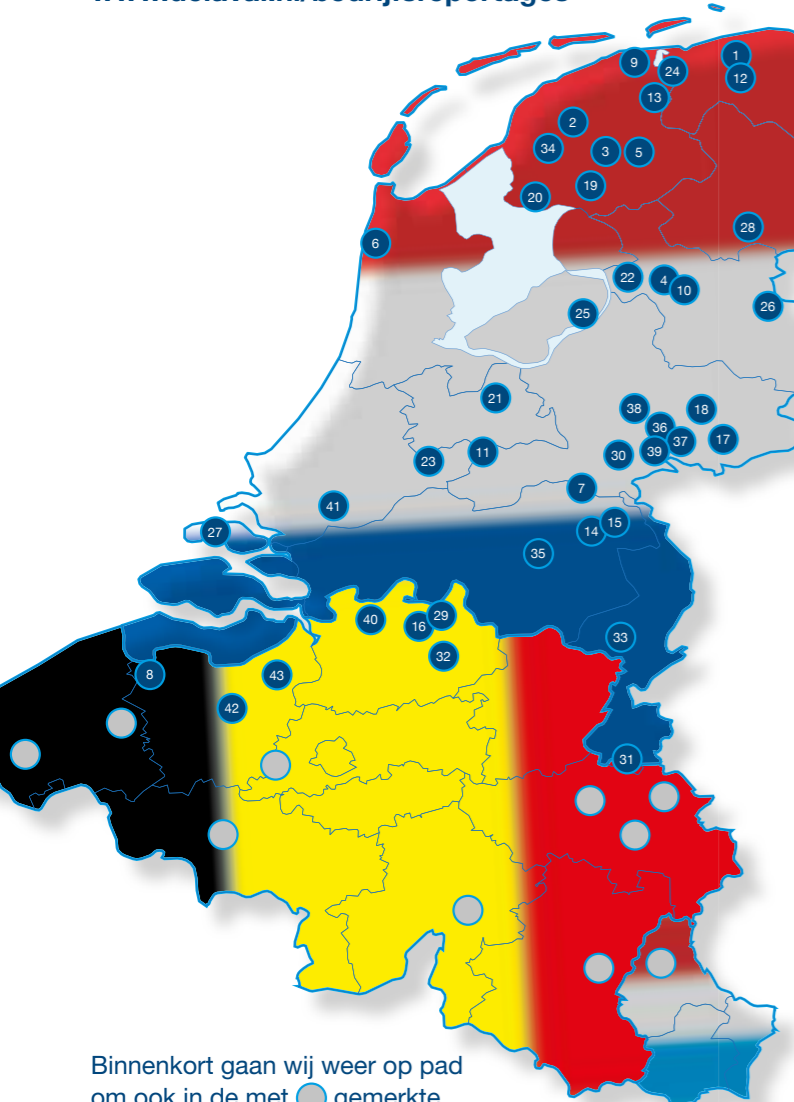

In de loop der jaren zijn er heel wat klanten aan het woord geweest over hun melksystemen, de keuzes die ze gemaakt hebben en hun ervaringen.

Of het nu gaat over de VMS melkrobot, conventionele melksystemen of bijvoorbeeld Herd Navigator, het bodyconditiescore-systeem BCS of de Clover tepelvoering.

Zij delen deze ervaringen graag met u!

Kijk op www.delaval.nl/bedrijfsreportages

Binnenkort gaan wij weer op pad om ook in de met gemerkte gebieden bedrijfsreportages te maken.

Houd dus onze website in de gaten!

Alle films zijn ook te bekijken op het YouTube kanaal van DeLaval Steenwijk

1 Ron Iwema, Rasquert
Dealer: Daling, Bedum

2 Jan de Groot, Hijlaard
Dealer: Wynsma, Leeuwarden

9 Meine en Anne Pieter Wienia, Oostrum
Dealer: Wynsma, Leeuwarden

3 Jan Teade Kooistra, Eagum
Dealer: Wynsma, Leeuwarden

10 Dick Schutte, Dalfsen
Dealer: Melktechniek Oost, Mariënberg

4 Rene Dijsselhof, Dalfsen
Dealer: DeLaval Oost, Lemelerveld

11 Fred Kortenoever, Everdingen
Dealer: Arie de Leeuw, Hoornaar

5 Henk en Cock Binnendijk, Oudega Gaasterland
Dealer: DeLaval Noord, Sneek

12 Pieter Karst Bouma, Winsum
Dealer: DeLaval Noord, Sneek

6 Peter Blaauboer, Burgerbrug
Dealer: Melktechniek Noord-Holland, Middenmeer

13 Klaas Joustra, Buitenpost
Dealer: Wynsma, Leeuwarden

7 Ton en Jeroen de Looijer, Herpen
Dealer: Peters, Dreumel

14 Jos Heeren, Odiliapeel
Dealer: Van Grinsven, Gemert

8 Koen Wildemauwe, Maldegem
Dealer: Verbeke, Ruiselede

15 Fam. Geene, Wanroij
Dealer: Van Grinsven, Gemert

16 Jeroen en André van de Langenberg, Mol
Dealer: Coppens, Westerhoven

23 Dingeman en Aart de Jong, Noordeeloos
Dealer: Arie de Leeuw, Hoornaar

30 Daan Aalberts, Zetten
Dealer: Peters, Dreumel

37 Andre Veenhuis, Steenderen
Dealer: InFarming, Zelhem

17 Gert Wentink en Kars Visser, Zelhem
Dealer: InFarming, Zelhem

24 Johan Boersma, Kollumerpomp
Dealer: Wynsma, Leeuwarden

31 Leon en Marcel Lacroix, Gulpen
Dealer: Kaelen, Kerkrade

38 Johan Kets, Toldijk
Dealer: InFarming, Zelhem

18 Jan Abbink, Vorden
Dealer: InFarming, Zelhem

25 Mts Van Kempen - Van Diepenbeek, Biddinghuizen
Dealer: Landbouwsuis, Genemuiden

32 Tommy Meir, Noorderwijk
Dealer: Van Edom, Duffel

39 Marcel van der Steen, Steenderen
Dealer: InFarming, Zelhem

19 Gerrit en Selma Hoogland, Doniaga
Dealer: DeLaval Noord, Sneek

26 Abbink Melkveehouderij (Emiel Willems), Vriezenveen
Dealer: Melktechniek Oost, Mariënberg

33 Ad Knoops en Toon Jacobs, Leveroy
Dealer: Coppens, Westerhoven

40 Thijs Vrints, Brecht
Dealer: Leenaerts, Hoogstraten

20 Auke Veldman, Bakhuizen
Dealer: DeLaval Noord, Sneek

27 Piet Breen, Goedereede
Dealer: DeLaval Zuid-West, Gilze

34 Cees en Herman Hilhorst, Hartwerd
Dealer: DeLaval Noord, Sneek

41 Rinie Jagtenberg, Sleeuwijk
Dealer: Arie de Leeuw, Hoornaar

21 Rijk Lekkerkerker, Driebergen
Dealer: V.d. Linden, Harmelen

28 Martie en Wijtze Hoogeveen, Vledderveen
Dealer: Rotink, Ossenzijl

35 Martin en Antoon Hanenberg, Erp
Dealer: Van Grinsven, Gemert

42 Caroline De Wilde, Zevergem
Dealer: Van Merhaeghe, Wortegem-Petegem

22 Martijn Riezebosch, Mastenbroek
Dealer: Van der Sluis Agri, Genemuiden

29 Frank Maes, Lommel
Dealer: Agri Limburg, Hamont

36 Hans Boschloo, Steenderen
Dealer: InFarming, Zelhem

43 Ben Vermeulen, Lokeren
Dealer: Van Eynde, Moerbeke

Voor het DeLaval bodyconditiescore-systeem BCS volgen we sinds juni vorig jaar een zestal boeren in de Benelux intensief over hun bevindingen met het systeem. Dit doen we vanuit DeLaval in samenwerking met Valacon. Wij willen u graag op de hoogte brengen van de eerste ervaringen van deze veehouders.

Zoals u weet worden bodyconditiescores vaak gebruikt als maatstaf voor het algehele management op een melkveebedrijf, om zodoende een oordeel te kunnen geven over de diergezondheid en het voerregime. Voor een juist oordeel is het daarom van belang dat het scoren van de bodyconditie wordt gedaan op een accurate manier gedurende de gehele lactatie om een juist beeld te verkrijgen van de lactatiecyclus.

Als u als ondernemer een goed inzicht heeft in het conditiescoreverloop van uw veestapel kunt u daarmee zorgen voor optimalisatie van uw voerefficiëntie en uw algehele diergezondheid en daarmee de efficiëntie van uw veestapel vergroten.

Maar wat in de theorie staat beschreven, klopt dit ook met de praktijk?

Bevindingen over het werken met BCS

Als we kijken naar de bevindingen in het werken met bodyconditiescore op de melkveebedrijven worden er een aantal zaken genoemd die worden gebruikt als een stuurmiddel op de bedrijven. De belangrijkste hebben wij voor u op een rij gezet.

■ Sturing BCS richting de droogstand

Het zorgen dat de koeien goed de droogstand ingaan is het begin van een succesvolle volgende lactatie. Wanneer een koe drooggezet wordt is het te laat om te sturen. Maar wanneer we 90 dagen voor droogzetten al een evaluatiemoment inbouwen om te kijken of de conditie op niveau is, hebben we nog voldoende mogelijkheden om te sturen op een goed begin van de droogstand.

■ Nagaan of koeien in de droogstand afvallen of aankomen

Wanneer de dieren met een juiste conditie de droogstand ingaan is het belangrijk om te zorgen dat tijdens de droogstand de bodyconditiescore ook gelijk blijft. We willen niet dat de dieren vervetten en al helemaal niet dat de dieren afvallen in de droogstand. Door middel van het bodyconditiescore-systeem BCS krijgen we een juist en constant beeld van de droogstandsperiode waarbij we de problemen voor kunnen zijn. Dieren die om welke reden dan ook toch afvallen of vervetten in de droogstand, kunnen immers in potentie grote problemen krijgen in het begin van de lactatie.

■ Na kalven verval van conditie in de gaten houden en tijdig bijsturen met energiebrok/eiwitbrok

Wanneer een dier nieuwmelkt is en een sterke hormonale drang tot melkgeven heeft, weten we allemaal dat het soms lastig is dit dier in de juiste conditie te houden. Vooral bij melktypische dieren accepteren we een klein verval in het begin van de lactatie. We willen echter niet dat dit te groot wordt. Dit heeft immers gevolgen voor de lopende lactatie (slepde melkziekte, voedingsstoornissen) evenals voor de volgende lactatie (slechtere vruchtbaarheid). Wanneer een dier te snel afvalt in het begin van de lactatie wordt dit feiteloos waargenomen door het systeem en wordt de veehouder geattendeerd om hier actie op te ondernemen.

Veelal op een moment dat dit u zelf nog niet was opgevallen. Het verschil tussen nu en twee weken geleden van een half punt minder in BCS is met het blote oog immers lastig waar te nemen en de kans is groot dat dit dier pas opvalt als het een volledig punt is afgefallen. We zijn dan echter al wel te laat om nog tijdig te kunnen ingrijpen.

■ BCS wordt gebruikt bij vruchtbaarheidsbegeleiding

Veel cysteuze koeien hebben een sneller verval van BCS dan "gezonde" vruchtbare koeien. Dit vormt in de vruchtbaarheidsbegeleiding een goede graadmeter om de juiste dieren te onderzoeken en tijdig te kunnen behandelen.

■ Inseminatiemoment wordt bepaald a.d.h.v. BCS

Daarnaast weten we ook dat, als een dier sterk in de negatieve energiebalans zit, het lastig is om het bevruchte eitje te laten nestelen in de baarmoeder. Zodra de BCS vlak loopt of iets toeneemt wordt bij de eerstvolgende tocht pas begonnen met insemineren. Hierdoor zien we de slagingskansen van de inseminaties toenemen.

■ Sturing van conditie 2e helft lactatie

In de tweede helft van de lactatie, als we weer toewerken naar de droogstand, is het sturen met energiebrok/eiwitbrok een ideaal middel om te zorgen voor een juiste conditie. De dieren die dreigen uit de pas te lopen kunnen tijdig worden herkend en bijgestuurd. Wanneer we dit niet tijdig herkennen vallen ze pas op als het wellicht alweer te laat is.

■ Overweging naar laagproductieve groep van koeien met een ruime conditie

Wanneer u werkt met een TMR rantsoen en verschillende voergroepen heeft, kan er op basis van conditiescore ook een afweging worden gemaakt om dieren te verplaatsen tussen groepen op basis van de bodyconditiescore. Bij een schrale conditie kan de koe in de hoogproductieve groep blijven. Een dier met een tegenvallende productie kan eerder naar een laagproductieve groep worden verplaatst. Hierdoor voorkomen we vervetting en kunnen de dieren met een schrale conditie extra broodnodige reserves opbouwen voor de volgende lactatie.

Zoals u ziet wordt er al volop gewerkt aan een praktische invulling van de bodyconditiescore in de dagelijkse praktijk. In de volgende Koerant zullen we de resultaten van deze eerste groep gebruikers uitgebreid bespreken en zullen we ook samenvatten wat dit voor hen heeft betekend.

"Doordat ik met vier verschillende soorten krachtvoer kan sturen, kan ik optimaal sturen op het conditiescoreverloop van de koe in het begin van de lactatie en richting de droogstand."

Peter-Jan Liebrecht

"We insemineren de koeien pas als de conditiescore uit de dalende curve is. Hierdoor verbeteren we de slagingskansen van de inseminatie."

John Arkink

Met het DeLaval bodyconditiescore-systeem BCS dagelijks, automatisch uw koeien scoren

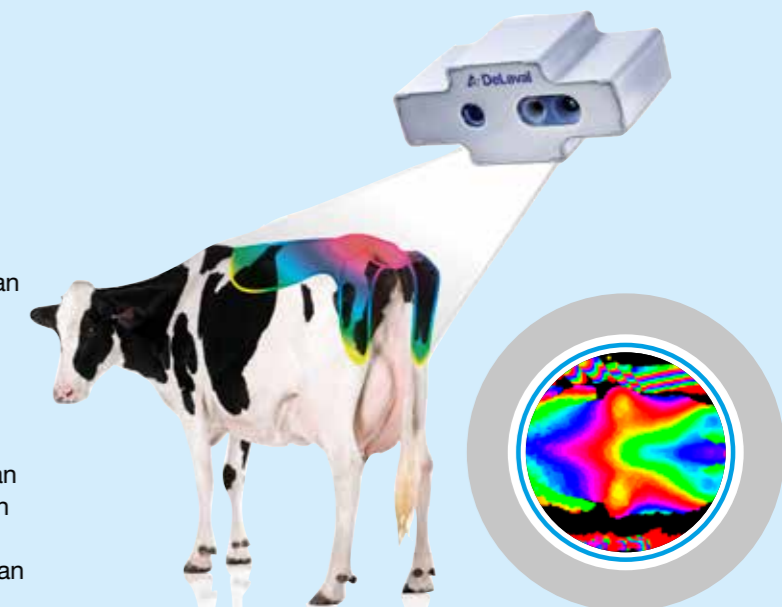
Hoe werd vroeger de conditiescore bepaald?

Voordat het DeLaval BCS-systeem bestond werd de conditiescore van een koe bepaald door te kijken naar en te voelen aan de koe. Om een goed beeld te krijgen van de conditiescore moet dit regelmatig gebeuren. En dit is een tijdrovende klus.

Het scoren van de bodyconditie is nauwkeuriger dan het wegen van uw koeien. Het gewicht hangt immers ook af van voor- en wateropname en of de koe net gemolken is.

Het DeLaval BCS-systeem, een revolutie in bodyconditiescores

Het DeLaval BCS-systeem wordt geïntegreerd in uw melksysteem. Het maakt 3D-afbeeldingen van de achterkant van de koe als ze de camera passeert. De afbeeldingen worden geanalyseerd in de unieke DeLaval BCS-software en er wordt een score gegeven aan het dier. Deze score wordt aan u getoond in de DeLaval BCS-software.

Vier totaal verschillende bedrijven...

... van familiebedrijf tot volledig geautomatiseerd

Op alle bedrijven wordt met VMS gemolken en behaalt men zeer hoge producties. En allemaal zijn ze klant van dealer InFarming. Op een steenworp afstand van elkaar spreken wij Hans Boschloo, Andre Veenhuis, Johan Kets en Marcel van der Steen over hun keuzes en ervaringen met de robot.

Hans Boschloo uit Steenderen
75 koeien, 1 VMS, 33-34 ltr/dag, 11.000 rollend jaargemiddelde, 2,5 melkingen/dag

Sociale aspect

Voor Hans was het vooral het sociale aspect en de vrijheid die de doorslag gaven om automatisch te gaan melken. Naast het melkveebedrijf met 75 koeien werkt hij ook nog buitenshuis. Hans: "Met de robot heb ik minder gebonden momenten aan het bedrijf en wat de robot aan vrijheid geeft.. dat is niet in geld uit te drukken."

"Als je 's avonds met je jonge kinderen rustig de warme hap kunt eten dan is dat een heel groot pluspunt." Sinds 3 maanden werkt Hans met de nieuwste DelPro software. Dankzij de Smart Pulsation is de gemiddelde melkstroom gestegen van 1,6 naar 2 liter per minuut, waardoor hij nu 3 koeien meer per dag kan melken.

Andre Veenhuis uit Steenderen
115 koeien, 2 VMS'en, 32-35 ltr/dag, 10.700 rollend jaargemiddelde, 2,8-3 melkingen/dag

Flexibiliteit

Familie Veenhuis heeft altijd al met DeLaval gemolken. In 2013 besloten ze de bestaande ligboxenstal te verbreden en automatisch te gaan melken met 2 VMS'en. Andre vertelt: "De belangrijkste reden was de flexibiliteit en het vaker melken van de koeien. De keuze voor wederom blauw was de manier van voorbehandelen en de mogelijkheid om handmatig aan te kunnen sluiten."

Andre merkt goed dat de koeien de productie nu gemakkelijker aan kunnen. Wat opvalt in de stal zijn de grote koeien. Passen die wel in de robot? "Jazeker", lacht Andre, "onze grootste koe is 1,60 en die past er met gemak in."

Johan Kets uit Toldijk
200 koeien, 3 VMS'en, 32-33 ltr/dag, 10.500 rollend jaargemiddelde, 2,6 melkingen/dag

Rust in de stal

Bij Johan is veel aandacht besteed aan comfort. De nieuwe serrestal heeft wat ruimere maatvoeringen, zand in de boxen en een bredere boxafschieding. "In combinatie met de 3 VMS'en geeft dat rust in de stal. Er zijn geen wachtrijen, de koeien kunnen altijd bij de robot en de hoogproductieve dieren worden vaker per dag gemolken. Ik denk dat dat totale plaatje de productie omhoog trekt," zegt Johan.

In het voorjaar gaan de deuren weer open en kunnen de koeien er ook voor kiezen om naar buiten te gaan. Op de vraag wat dat met het aantal melkingen doet antwoordt Johan: "Een koe die goed op de robot loopt, loopt ook goed op de weidegang, dus dat kost in principe geen melkingen."

Marcel van der Steen uit Steenderen
240 koeien, 4 VMS'en, 34 ltr/dag, 11.000 rollend jaargemiddelde, 2,7-2,9 melkingen/dag

Goede uiergezondheid

Marcel bouwde 5 jaar geleden een bijzondere zaagtanddakstal en koos voor volledige automatisering met o.a. 4 melkrobots en een voerrobot. Hij is zeer gebrand op een goede uiergezondheid en ook bij hem liggen de koeien op zand. "Wij zijn veel rond gaan kijken maar de keuze voor DeLaval was snel gemaakt. Mijn dealer trok er tijdens het melken een rechter achterbeker onderuit die direct werd opgetrokken, schoongespoeld en netjes werd teruggehangen. Dat overtuigde mij ervan om voor VMS te kiezen. En met een paar speciale aanpassingen aan de robot is het zand ook geen enkel probleem. Afgelopen jaar hadden we slechts 2 gevallen van klinische mastitis en een celgetal van 130, dus daar ben ik bijzonder tevreden over," aldus Marcel.

Meer te weten komen over deze vier bedrijven met topproducties met VMS melkrobots?

Kijk op www.delaval.nl/topproductiesvms of scan de QR-code voor een filmpje over deze 4 bedrijven

Houd uw koeien koel deze zomer

Vorig voorjaar hebben we de stalventilator DDF1200 geïntroduceerd en inmiddels draaien er al honderden in stallen in de Benelux. Het grote pluspunt aan deze ventilator is de zeer krachtige, gerichte luchtstroom en dat bij een heel laag geluidsniveau. De gerichte luchtstroom is van belang zodat alle energie van de ventilator daadwerkelijk gebruikt wordt voor de verplaatsing van lucht en hiermee een luchtsnelheid creëert die voldoende afkoeling van uw vee garandeert.

Besparing op geld en energie

Om goed te kunnen koelen, moet er een bepaalde minimum luchtsnelheid zijn, namelijk 1,5 m/s. Deze snelheid is in een gematigd klimaat zoals wij in de Benelux hebben prima. Voor warmere klimaten zoals in Zuid-Europa heb je een hogere snelheid nodig van 2,5 à 3 m/s. Deze luchtsnelheid kunnen wij garanderen door het uitgekende ontwerp en de testen die in lucht tunnels zijn gemaakt met de ventilatoren. De uitvoering met de 0,8 kW motor kan daardoor met tussenafstanden van ongeveer 19 meter geplaatst worden, de krachtiger 1,1 kW motor met tussenafstanden van wel 23 meter. Hierdoor hebt u minder ventilatoren nodig en bespaart u geld en energie.

Ondersteuning van de natuurlijke ventilatie

Behalve voor directe afkoeling is de DDF1200 ook uitermate geschikt om de luchtstroom in de stal op gang te brengen en daarmee de natuurlijke ventilatie te ondersteunen. Want ook op minder hete dagen is het belangrijk dat de lucht voldoende ververst wordt en de luchtvochtigheid naar beneden gebracht wordt. Koeien produceren veel warmte en samen met de ammoniakgeuren kan dat al snel tot een bedompt binnenklimaat leiden. Al zijn de moderne stallen hoog en hebben ze veel volume, ook daar kan de temperatuur oplopen als de lucht stilstaat.

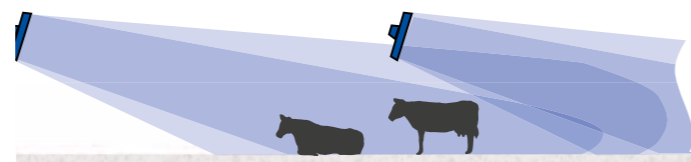
Gecontroleerd ventileren

Door middel van een frequentieregelaar kan de ventilator volledig automatisch geregeld worden. Hierbij draait de ventilator naar wat er op dat moment nodig is en bespaart u op het stroomverbruik en koelt u niet teveel. Tevens kan dan, bij gebruik in wachtruimtes of boven speciale zones in de stal, op maat geventileerd worden. De combinatie van snelheidsregeling met een slimme aansturing met de BSC of TKR1 zorgt voor een uiterst efficiënt systeem dat het vee het perfecte klimaat biedt, het hele jaar door.

Effect op vruchtbaarheid

Als koeien last krijgen van hittestress, zullen ze proberen de lichaamstemperatuur naar beneden te brengen. Dit doen ze door te staan, te hijgen en door minder voer op te nemen. En als de voeropname daalt, daalt ook de melkproductie en is er een grotere kans op pensverzuring. Minder bekend is dat hittestress ook een zeer negatief effect op de vruchtbaarheid bij koeien heeft. Onderzoek wijst uit dat de koeien slechter tocht vertonen en dat de slagingskans bij insemineren beduidend lager ligt. En dit zijn effecten die niet alleen merkbaar zijn tijdens de hitteperiode, maar die ook nog een lange tijd na-ijlen.

Een van de plekken waar hittestress snel optreedt is de wachtruimte. Vooral bij wat langere melktijden kan de temperatuur hoog oplopen. 1 of 2 ventilatoren bieden al snel soulaas en leveren u frisse, rustige koeien in de melkstal.

Ventilatoren zorgen voor directe koeling

Hittestress begint al bij een buitentemperatuur van ca. 22 graden. Zorg er daarom op die warme dagen voor dat uw vee altijd de beschikking heeft over voldoende (schoon) water, houd ze uit de directe zon en koel ze af door een directe luchtstroom over de koeien te laten gaan.

Afkalfmat PM30F – betere hygiëne en meer grip

In een tijd waar minder vee aanhouden belangrijk is, willen we ook graag zuinig zijn op het jongvee en het zo'n goed mogelijke start bieden. In een afkalfhok kalven de dieren veel makkelijker zelf af en assistentie rondom het afkalven kan daarbij tot een minimum beperkt blijven. Het is gunstig voor het herstel van de koe en geeft een lager risico op kalfziekte, slepende melkziekte en minder risico dat de dieren aan de nageboorte blijven staan. Maar dan moeten de omstandigheden wel goed zijn en de hygiëne gewaarborgd worden.

Stro versus afkalfmat

Vaak wordt een afkalfhok met stro gevuld. Alhoewel dit een mooi ligoppervlak geeft en de kalfjes er schoon op blijven, kleven er ook wel nadelen aan. De kalfjes vinden vaak geen goede grip, omdat ze door het stro op het beton eronder uitglijden. En ook de hygiëne is vaak alleen maar visueel. Door mest, vruchtwater en nageboorte in het stro kan bacteriegroei plaatsvinden en een vers laagje stro doet daar niks aan af.

Een goed alternatief hiervoor is de afkalfmat. Dit is een puzzelmat (120x80 cm) van een 3 cm dik EVA schuim die met weinig zaagsel bestrooid wordt. De mat is uiterst comfortabel voor koe en kalf door de indrukbaarheid, hij geeft grip en is niet glad. Met de afkalfmat kunt u het hok pas echt goed uitmesten en ontsmetten. En daar draait het om, want bij goede hygiëne gaat het erom de infectiebronnen te bestrijden. Minder stress voor de koeien en een beter rendement voor de veehouder.

De DDF1200 in het kort

- Verwijdert warme, vochtige en ammoniaklucht door vervanging met verse lucht
- De gerichte werp zorgt voor effectief en geplaatst koelen
- Geeft het hele jaar door een aantrekkelijk klimaat
- Helpt hittestress te voorkomen en optimaliseert het koecomfort
- Vermindert onrust veroorzaakt door vliegen
- Erg stille constructie, houdt de rust en stilte in de stal
- Gebruik van duurzame materialen voor een lange levensduur
- Beschikbaar in 2 uitvoeringen

Tip:

Combineer een goede koeling door de DDF1200 in de zomer, met de unieke DeLaval LED-verlichting voor ideale stalomstandigheden in de winter. Dit voorkomt een winterdip in de melkproductie door te weinig lichturen of een zomerdip door hittestress.

Wilco en Heleen van Beek runnen hun melkveebedrijf in Diepenveen. Tot het gezin hoort ook dochtertje Rimke. Het bedrijf werd in 2012 overgenomen van de ouders van Wilco en er worden momenteel 95 koeien gemolken. Fokkerij staat hoog op de agenda op dit bedrijf. De vader en grootvader van Wilco hebben een mooie veestapel opgebouwd en Wilco zet die koers vol passie verder. Het resultaat mag gezien worden: grote koeien met mooie uiers. De jaarproductie is gemiddeld 9.600 liter. De laatste jaren wordt een deel van de koppel ingekruist met Montbéliarde en dat bevalt goed.

In maart 2017 werd de 2x10-stands Flex 40 opgestart. Voorheen werd er gemolken in een 2x4-stands visgraatmelkstal. De melktijd werd met ruim 2,5 uur voor 90 koeien te lang en het werd tijd voor een alternatief.

Wilco van Beek vertelt: "We hebben verschillende opties bekeken. Met 95 koeien ligt automatisch melken niet voor de hand. Wij waren er samen al snel uit dat robotmelken niet iets voor ons was. Een nieuwe melkstal met wachtruimte naast de bestaande bouw vereist een behoorlijke investering en met mijn 2 + 1-stal moest de nieuwe aanbouw komen op de plek waar nu de jongveestal staat. Dat werd allemaal een beetje te gek voor een jonge ondernemer."

"In eerste instantie was ik niet heel erg enthousiast over het idee om de bestaande melkruimte aan te passen naar een 40 graden opstelling. Manny van Wijngeeren van dealer InFarming stelde voor om eens mee te gaan kijken naar een gerenoveerde Flex 40 om het melken op die manier ook zelf te kunnen ervaren. De melkbeurt op dit bedrijf viel ons heel erg mee. De bereikbaarheid van de uiers vond ik zeer goed en de smalle put bleek niet echt een probleem door de slimme montage en comfortstart. Daarna zijn we gaan passen en meten wat er bij ons mogelijk was."

De bestaande melkstal kon uitgebreid worden naar een 2x6-stands, maar dat was voor deze veestapel te klein. De melkstal verlengen met 4 meter bleek wel haalbaar. Hierdoor kon er een 2x10-stands Flex 40 ingetekend worden.

"Na veel overwegingen hebben we deze keuze gemaakt. De uitbouw van 7 meter breed en 4 meter lang viel nog redelijk mee qua investering. Tijdelijk melken aan een kant is natuurlijk een heel karwei, maar het vooruitzicht van een 2x10 maakte veel goed."

"Wij zijn tevreden met onze keuze. Ik melk nu de koeien in 1 uur en een kwartier, de helft van de tijd voorheen. De smalle put van ongeveer 1,5 meter kan prima als je zoals ik alleen melkt."

"Het melken gaat super! Door de vernieuwde melktechniek melk ik vlotter en ik denk ook beter. Doordat de koeien onder een hoek van 40 graden staan hoeven ze maar een beperkte bocht te maken bij het in- en uitlopen. Het vullen loopt vlot. De stal met rechte keerbuis zorgt ervoor dat grote en kleine koeien door elkaar goed staan en de uiers goed bereikbaar zijn. In het vroegere tanklokaal hebben we de machinekamer gemaakt en de te kleine tank is vervangen door een silotank buiten met aangebouwde buitenalkoof. Ook dit bespaart me ruimte."

"Deze verbouwing van de bestaande melkstal paste op dit moment prima voor ons bedrijf", zegt Wilco. "Ik heb een relatief kleine investering hoeven doen en melk toch in een compleet nieuwe melkstal. De bestaande ruimte van de melkstal was anders verloren en die gebruik ik nu volledig. We kunnen weer jaren vooruit en kunnen plannen maken om ons bedrijf verder te ontwikkelen. Het Flex-40-concept biedt een oplossing voor heel wat bedrijven zoals het onze denk ik."

"Wie een keer wil komen kijken is altijd welkom!"

Op een koude najaarsochtend zijn we te gast bij Thijs Vrints in het Vlaamse Brecht. Thijs melkt ruim 100 koeien in een 2x12 zij-aan-zij Solidex melkstal. Wat meteen opvalt is de rust die er heerst tijdens het melken. Alleen aan de poortjes die openklappen hoor je dat er gemolken wordt, de lawaaiige apparatuur staat allemaal in de kelder.

"Ideaal," vindt Thijs, "die ruimte was er toch en bovengronds was er weinig plaats voor compressor, vacuümpomp en boilers. Nu blijven alle leidingen mooi schoon en voor het jaarlijkse onderhoud is dat ook heel gemakkelijk. Bovendien komt dit het arbeidscomfort ten goede."

Thijs kwam in 2006 bij zijn vader in het bedrijf en in 2013 werd besloten om een nieuwe stal te bouwen die ruimte biedt aan 125 koeien. De stal is voorzien van stalmatrassen, ventilatoren, koeborstels, krachtvoerautomaten en een separatiebox met koeherkenning. Voor het melken koos Thijs voor een Solidex melkstal met omhoogklappend hekwerk, omdat die het mogelijk maakt om op een beperkte ruimte zeer veel koeien te melken.

"In deze melkstal kan ik 24 koeien melken en de melkput is welgeteld 1 meter langer dan mijn vorige visgraatmelkstal, waar ik maar 10 koeien kon melken. Had ik voor een Rapid Exit gekozen, dan was de melkstal meteen 5 meter breder geworden en dat paste niet in mijn plannen."

Zijn dealer Steve Leenaerts speelde een belangrijke rol bij de keuze voor de melkstal. "Wij zijn al jaren klant en altijd tevreden geweest over de service en het persoonlijk contact. Steve is aanspreekpunt voor aankoop, verkoop, storingen en ook hebben ze bij de nieuwbouw van de stal het totaalpakket van elektriciteits- en watervoorziening geleverd. Het is heel prettig dat je voor al deze zaken bij één persoon terecht kunt."

Over het melken is Thijs 100% tevreden. In de vorige melkstal voerde hij ook geen krachtvoer en nu koos hij daar weer voor. De koeien lopen er vlot in met behulp van een opdrijfhek. Zodra het opdrijfhek naar voren gaat klinkt er een zoemend geluid, wat voor de koeien die vooraan staan een seintje is om naar binnen te gaan.

Ook het uitlopen gaat heel vlot dankzij het omhoogklappende hekwerk, zodat de koeien elkaar kunnen passeren. De 105 koeien zijn er in een uur en een kwartier door.

Waar Thijs ook erg over te spreken is, is de koeherkenning met activiteitsmeting. Hij vertelt: "De computer zegt mij 's morgens welke koeien tochtig zijn en die kan ik dan automatisch separeren. Na het melken staan ze dan in het voerhek in de separatuimte vast. Bij de koeien werkte dit zo mooi, dat ik het een jaar terug ook bij het jongvee heb geplaatst. Het bedrijf wordt steeds groter en bij het jongvee miste ik soms wel eens wat tochten. Nu is dat verleden tijd."

Kijk op www.delaval.nl/vrints of scan de QR-code voor een filmpje over de ervaringen van Thijs Vrints

Schrikdraadapparaat ESE7BS

Profiteer nu van die extra zonnuren met het nieuwe schrikdraadapparaat ESE7BS met ingebouwd zonnepaneel

Schrikdraadapparaat ESE7BS

Een sterk apparaat voor middellange omheiningen met speciale bespaarinstelling voor minder verbruik. En met de bijgeleverde adapter kunt u de accu ook in donkere periodes snel bijladen.

NIEUW!

Type	Art. nr.	→ J	J →	Energieverbruik	Max ⚡	500 Ω ⚡	Max ⚡	CEE	Max	Max	Max	Max
ESE7BS	88859401	0,65 J	0,50 J	20-50 mA	11.000 V	3.600 V	n/a	18,0 km	16,0 km	4,2 km	1,6 km	1 x 1

DeLaval Feedtech™ jongveebolus

Het voorjaar begint weer op gang te komen. De eerste koeien zijn inmiddels weer de wei in gestuurd en op menig veehouderijbedrijf zal het jongvee deze gang volgen. Door de overheid wordt weidengang ook nog eens gestimuleerd en natuurlijk is weidend vee ook maatschappelijk een graag geziene situatie.

Het belang van goede mineralenvoorziening

Het belang van goede mineralenvoorziening wordt groter, omdat al jaren het bemestingsniveau afneemt. Hierdoor komen er steeds minder sporenelementen in het voer dat het vee uiteindelijk eet.

Belangrijke sporenelementen worden met de jongveebolus toegediend. Denk hierbij aan jodium (voor een goede groei, de ontwikkeling van het zenuwstelsel en de stofwisseling), seleen (wat indirect invloed heeft op de vruchtbaarheid), maar ook aan koper, zink en mangaan.

Gemak dient de mens zegt men

Daarvoor zorgt ook de jongveebolus. Eén keer ingeven tijdens de laatste controle voordat het vee naar buiten gaat en dat is het.

Ongeacht ziekte, klauwproblemen, tocht of bijv. hitte-stress waardoor er minder voer wordt opgenomen... de DeLaval jongveebolus blijft actief sporenelementen afgeven aan het dier dat het juist op deze momenten nodig heeft.

De DeLaval jongveebolus is voor jongvee vanaf 150 kg of ouder dan 6 maanden. De werkingsduur van de bolus is 6 maanden, voldoende voor het weideseizoen.

Originele DeLaval slangen en tepelvoeringen

Slangen in een melksysteem moeten aan verschillende eisen voldoen. Ze moeten dag in, dag uit optimaal functioneren zonder te resulteren in bederf of verkleuring van de melk. Originele DeLaval slangen zijn gemaakt van de beste grondstoffen en zijn bestand tegen melk, reinigingsmiddel, vuil en de zware omstandigheden in een melkstal. Daarnaast zijn ze zeer sterk en tegelijkertijd soepel en makkelijk te hanteren. Zowel de rubber- als de siliconenmelkslang heeft een extreem hoge scheurvastheid, voldoet aan de voedingsmiddelennormen en kenmerkt zich door twee oranje strepen.

Rubberslangen

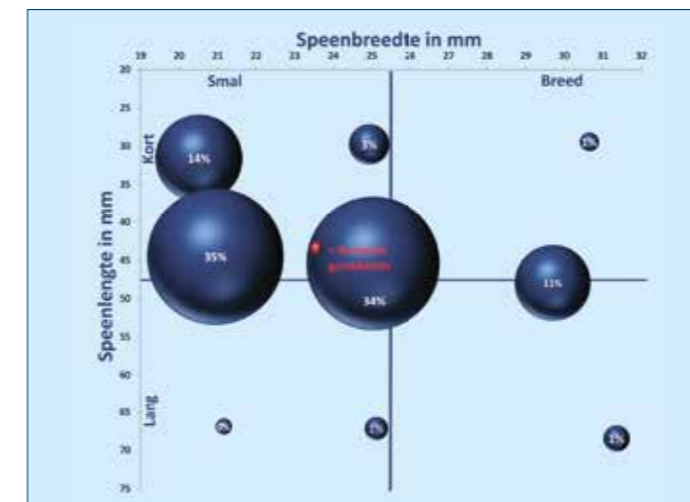
De compositie van de originele DeLaval rubberslang voorkomt overdracht van smaak in de melk. Het gladde oppervlak zorgt voor een efficiënte reiniging. DeLaval rubberslangen beschikken bovendien over materiaaleigenschappen die uitermate geschikt zijn voor vacuümsystemen. De premium rubber-slang is verkrijgbaar als pulsatie-, lucht- en melkslang.

Siliconenslangen

DeLaval siliconenslangen onderscheiden zich op vele manieren. De opvallende verschijning voegt een vleugje stijl toe en de hoge kwaliteit biedt veel praktische voordelen. Silicone is soepel. Door deze flexibiliteit zijn de slangen gemakkelijk te hanteren wat zorgt voor gebruiksgemak in uw dagelijkse werkzaamheden. Silicone is glad. De slangen zijn daardoor gemakkelijk te reinigen en kunnen hoge en lage temperaturen beter weerstaan dan vele andere materialen. Siliconenslangen gaan minstens tweemaal zo lang mee als rubber.

Resultaten van speenmeting

Afgelopen 1,5 jaar heeft de DeLaval organisatie op vele bedrijven in de Benelux een speenmeting uitgevoerd. Inmiddels zijn er meer dan 16.000 spenen gemeten. Uit de resultaten blijkt dat bijna 50% van deze spenen in de categorie smal (kleiner dan 24 mm) valt.

Desondanks zijn de verschillen tussen bedrijven soms groot en loont het om een speenmeting uit te laten voeren om de juiste tepelvoeringkeuze te kunnen maken.

Een juiste tepelvoering heeft een goede pasvorm. Bij kleinere spenen betekent dit een nauwere schacht en een kleinere kop. Hierdoor wordt een verhoogd kopvacuüm voorkomen en krijgt de speen een optimale massage. Dit resulteert in een goede uiergezondheid, sneller melken en meer melk.

Vraag uw servicemonteur om advies of ga naar www.delaval.nl/tepelvoeringgids en vul het contactformulier in voor een speenmeting op uw bedrijf.

Nieuwe telg in het Clover assortiment

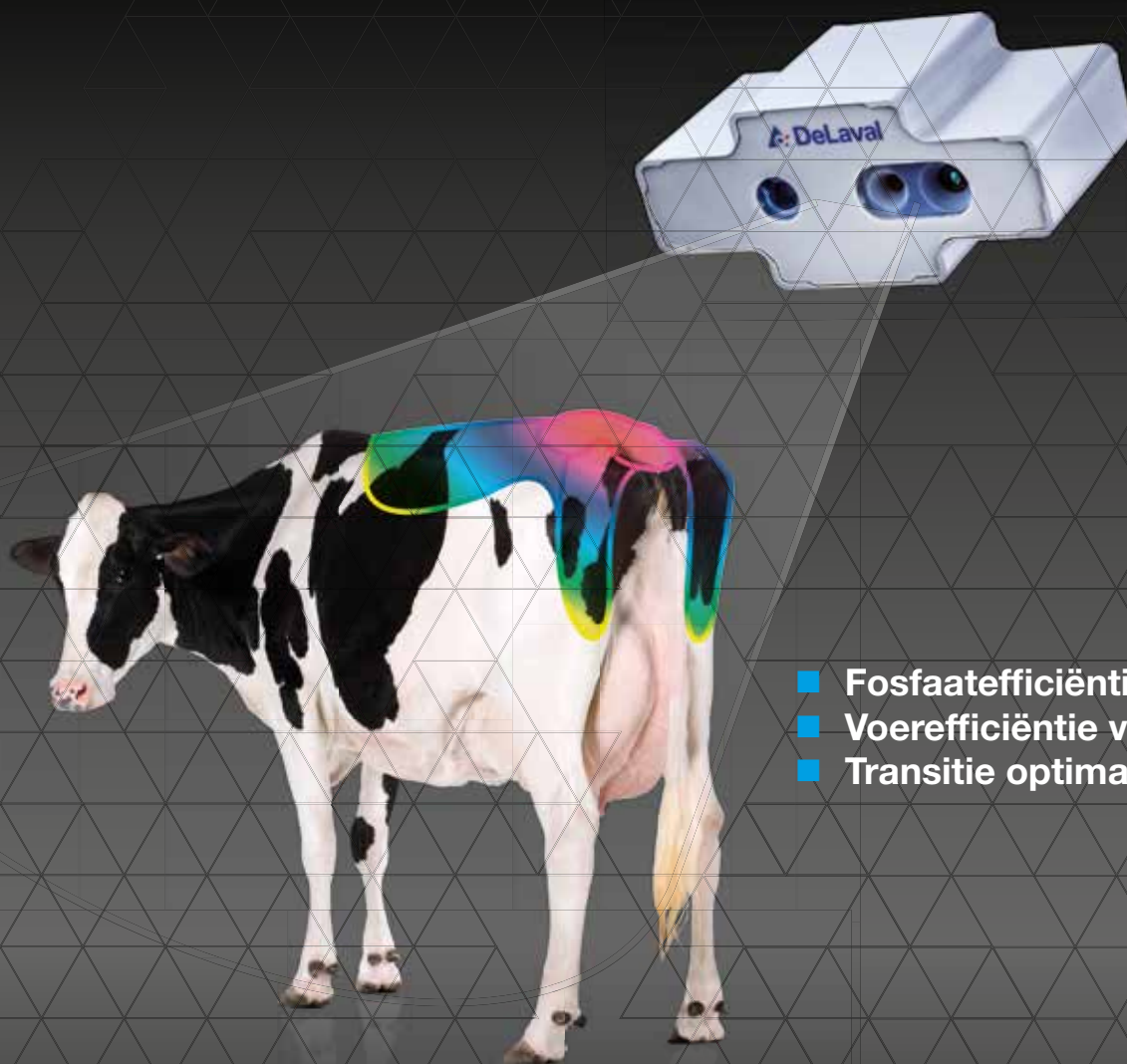
Veel klanten ervaren inmiddels de voordelen van de Clover tepelvoeringen. Wij zijn dan ook verheugd u te melden dat we een nieuwe Clover tepelvoering hebben toegevoegd aan het assortiment; de Clover 22M. Deze tepelvoering kan worden gebruikt in combinatie met het MC31 melkstel.

Ook deze DeLaval Clover™ tepelvoering kenmerkt zich door de unieke, gepatenteerde vormgeving en zorgt voor een volledige, ferme en tegelijkertijd tedere omhelzing van de speen. Hierdoor wordt de speen uitstekend gemasseerd en kruipt de tepelvoering niet op. Het resultaat is een goede speen- en uiergezondheid en snel en compleet uitmelken.

De dunnere, concave zijwanden garanderen een optimale aanpassing van de schacht op de speen, terwijl de relatief dikkere ronde hoeken van de schacht zorgen voor een stabiel vacuüm in de kop. De Clover™ tepelvoering combineert sterke melktechnische eigenschappen met teder melken.

DeLaval bodyconditiescore- systeem BCS - dagelijks, automatisch uw koeien scoren

- Fosfaatefficiëntie verhogen
- Voerefficiëntie verbeteren
- Transitie optimaliseren

**Deze DeLaval Koerant wordt u aangeboden door:
DeLaval en de gezamenlijke DeLaval dealers**

Nederland:

DeLaval BV

Oostermeentherand 4

8332 JZ Steenwijk

Tel.: 0521 537 500

E-mail: info.nl@delaval.com

www.delaval.nl

België:

DeLaval NV

Industriepark-Drongen 10

9031 Gent

Tel.: 09 280 91 00

E-mail: delaval.belgium@delaval.com

www.delaval.be

△ is een geregistreerd handelsmerk van Tetra Laval Holdings & Finance S.A. en DeLaval is een geregistreerd handels- en servicemerk van DeLaval Holding AB. Alle aanbiedingen in deze Koerant zijn geldig tot 1 september 2017, mits anders vermeld. Prijzen zijn excl BTW. Wijzigingen voorbehouden. DeLaval Koerant BE-NL_24p/2017_voorjaar

 DeLaval